

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/148/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112206322
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8112206322.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobkyne: F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., L. XXXX/X, právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, ul. Sovietskych hrdinov 163/66 proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, právne zastúpený: JUDr. Barbora Korenecová, advokátka so sídlom Malinovo, Slnečná 765/3, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 15C/43/2012-307 zo dňa 30.03.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že úver podľa zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov, určil, že poplatok v časti 2/3 zahŕňajúcich náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou uvedený v bode 2 Všeobecných podmienok poskytnutia úverov v zmluve č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa 01.03.2011 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že právny vzťah medzi stranami konania je spotrebiteľským vzťahom. Bolo potrebné vysporiadať sa s námietkou žalovaného, že predmetná zmluva o úvere nie je zmluvou spotrebiteľskou a neriadi sa zákonom 129/2010 Z.z. z dôvodu, že úver bol poskytnutý na úhradu poplatkov spojených s výkonom povolania, čo je v rozpore s definíciou spotrebiteľa uvedenej v § 2 písm. a) zákona 129/2010 Z.z.. Toto zákonné ustanovenie je potrebné vykladať v kontexte s ust. § 1 ods. 3, kde je negatívne vymedzené čo spotrebiteľským úverom nie je a v nadväznosti na toto zákonné ustanovenie je potom možné posudzovať status spotrebiteľa, ktorým nie je osoba čerpajúca úver na účel výkonu povolania, zamestnania alebo podnikania zrejme zo zdrojov poskytnutých zamestnávateľom. V danom prípade, ale žalovaný neposkytoval úver žalobkyni ako zamestnávateľ žalobcovi. Je potrebné upraviť pozornosť na to, že v dodatku, kde sa ako účel poskytnutia úveru uvádza úhrada poplatkov spojených s výkonom povolania, absentujú akékoľvek údaje konkretizujúce povolania žalobkyne ako dlžníčky, preto sa javí, že účel úveru sa uvádza s úmyslom obísť zákon, ktorý chráni spotrebiteľa pri uzatváraní takýchto zmlúv. Dôkazné bremeno preukazovania účelu poskytnutého úveru zaťažuje veriteľa. Preukázaním takejto skutočnosti nemôžu byť len všeobecné konštatovania o čerpaní úveru pre výkon povolania bez akejkoľvek konkretizácie povolania. Vychádzajúc z vyjadrenia žalobkyne, ktorá pracuje ako zdravotná sestra, sa účel - úhrada poplatkov spojených s výkonom povolania - javí byť ako nepravdepodobný a nedôveryhodný. Z uvedeného dôvodu súd aplikoval na právny vzťah účastníkov zákon 129/2010 Z.z.. Súd uviedol, že medzi stranami došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá okrem iného neobsahuje dobu trvania zmluvy, termín

konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Sankciou za neuvedenie týchto náležitostí je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd uviedol, že preukázanie naliehavého právneho záujmu na takomto úročení vyplýva priamo z právneho predpisu, a to zo zákona 250/2007 Z.z., ako aj zo zákona 129/2010 Z.z.. Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu len tam, kde neslúži potrebám praktického života, ale len zbytočnému rozmnožovaniu sporov. V danom prípade je možné žalobu o určenie bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru chápať ako dôvodnú. Preto súd žalobe v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru vyhovel. Súd zamerlal pozornosť aj na výšku administratívneho poplatku, ktorý pri poskytnutom úveru 400 eur predstavuje 266 eur. Z toho 1/3 je dohodnutý úrok (88,66 eura) a 2/3 sú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. Úrok je nepochybne minimálne v rozpore so zásadou dobrých mravov. Z pohľadu súdu sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo sa týka administratívneho poplatku, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Uviedol, že súd je viazaný návrhmi strán, ale nie je viazaný presnou formuláciou žalobcom navrhovaného výroku. Súd nepostupuje v rozpore so zákonom, keď s použitím iných slov vo výroku vyjadří tie isté práva a povinnosti, ktorých sa žalobca domáhal. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol, že sa zaoberal aj námietkou nedostatku podmienky konania s poukazom na začaté rozhodcovské konanie a uviedol, že rozhodcovská doložka medzi stranami nebola platne dojednaná, a teda pre nedostatok právomoci rozhodcovského súdu neobstojí ani námietka prekážky začatého konania. V predmetnej veci je potrebné poukázať na to, že rozhodcovská doložka je obsiahnutá vo vopred pripravenej formulárovej zmluve, kedy spotrebiteľ nemá reálnu možnosť meniť obsah týchto zmluvných podmienok, čo v praxi znamená, že sa nemôže jednať o individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že spornú zmluvu o úvere nemôže považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože v zmluve je výslovne uvedený účel uzatvorenia zmluvy - povolenie a dlžník teda nie je spotrebiteľom. Zmluva o úvere je uzatvorená za účelom povolenia, pričom z hľadiska určenia statusu spotrebiteľa je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky použité. Poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, a to na skutočnosť, že vo veci rozhodol Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. rozsudok z 02.04.2012. Rozhodcovský súd v právoplatnom a vykonateľnom rozsudku uznal nárok žalovaného. Uviedol, že rozhodcovská doložka dohodnutá medzi žalobcom a žalovaným je nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, ktorá umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Rozhodcovská doložka teda nevyžaduje od žalobcu, aby spory so žalovaným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Poukázal na to, že žalovaný je toho názoru, že žalobca na určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov nemá naliehavý právny záujem, pretože v ust. § 137 CSP písm. a) pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam a vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje. Žalovaný v konaní nepreukázal, že úver bol žalobkyni skutočne poskytnutý v súvislosti s jej povolaním, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská doložka dojednaná medzi stranami je neplatná, pretože je síce formulovaná ako nevýhradná rozhodcovská doložka, avšak výber či právo bude uplatnené na rozhodcovskom súde alebo na všeobecnom súde je výlučne na dodávateľovi, ktorý v prevažnej väčšine prípadov iniciuje súdne konanie. Takáto rozhodcovská doložka spotrebiteľovi nedáva reálnu možnosť dosiahnuť prejednanie veci pred všeobecným súdom. Odvolací súd sa stotožňuje s tým, že pokiaľ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje konečnú splatnosť úveru, úver je bezúročný a bez poplatkov. Na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti takéhoto úveru je naliehavý právny záujem. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, trovy odvolacieho konania jej nevznikli. Neúspešný žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.